

Emlékeztető

az MTA Közlekedés- és Járműtudományi Bizottságának ünnepi üléséről

A közlekedés és járműtudomány jelene és jövője – út az elérhető jövőhöz – A Magyar Tudomány Ünnepe

Török Ádám, Horváth Balázs

Időpont: 2022. november 23. szerda, 14.00 óra

Helyszín: MTA székház kisterem

Az ülést **Dr. Török Ádám** elnök nyitotta meg, aki bevezetőjében köszöntötte a megjelenteket a 2022. évi negyedik tudományos ülésen. A negyedik ülésen a Közlekedés- és Járműtudományi Tudományos Bizottság csatlakozott a Magyar Tudomány Ünnepehez és a közlekedés- és járműtudomány jelene és jövője – út az elérhető jövőhöz témakörét járta körül.

Az első előadó **Dr. Almássy Kornél (BME ÉMK)** volt. Előadásában kiemelte, hogy az út és vasútépítés tárgyköre a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem több mint 220 éves előtörténetében már a kezdetektől szerepelt az oktatási anyagokban. Az Institutum Geometricum 1782. évi alapítólevelében maga az alapító II. József a polgári Mérnöki Intézet felállításának egyik indokaként így fogalmazott: *“Viae publicae magna in parte neglectae sunt; peculiari studio esse excolendum in aperto est”*. Azaz: *“A közutak nagy részükben el vannak hanyagolva; nyilvánvalóan művelni kell ezen stúdiumot”*. Előadásában ismertette a BME Út- és Vasútépítés Tanszék főbb, aktuális kutatási területeit.

Dr. Horváth Ernő (SZE) előadásában ismertette a járműipari kutatásokat a győri Széchenyi István Egyetemen. Bevezetőjében ismertette az Egyetem jelenlegi helyzetét. A Járműipari Kutatóközpont 2005-ben alakult. Eredetileg az elektromos járművekre összpontosított, ami még mindig folyamatban lévő kutatási terület, de az elmúlt néhány évben az autonóm technológia irányába nyitottak. Az emberek és a járművek együttműködésének megértése és kutatása alapvető fontosságú a jövő közlekedésének megtervezésekor. A teljesen önvezető (más néven autonóm) technológia biztonságos, egyszerű és

fenntartható közlekedést eredményezhet. Ennek az új, eljövendő technológiának a tanulmányozásával és kutatásával, valamint az általa kínált lehetőségek feltárásával foglalkoznak. Előadásában bemutatta a rendelkezésre álló eszközparkot. Néhány kutatási projektet be is mutatott.

Szalmáné Dr. habil Csete Mária (BME GTK) Közúti közlekedési hajtásláncok életciklus elemzése című előadása az előadó váratlan lebetegedése miatt elmaradt.

Dr. Hörcher Dániel (BME KJK) Heterogén utaspreferenciák modellezése, mérése és gyakorlati alkalmazása című előadásában ismertette, hogy mit értünk utaspreferenciák alatt. Előadásában kitért arra, hogy a homogén (átlagos utas, átlagos igényei) helyett a heterogén (változatos utas csoportok változatos igényei) megközelítés a preferált, hiszen, ha az utasok igényei eltérőek, akkor a szolgáltatások differenciálása is indokolt lehet. Előadásában ismertette az elnyert OTKA projekt célkitűzéseit. Empirikus (mérési) célok:

- Az utazási időérték heterogenitását legjobban reprezentáló parametrikus (esetleg nem parametrikus) eloszlás azonosítása Magyarországon.
- Az időérték heterogenitásának elkülönítése a zsúfoltság okozta hatástól.

Ezen empirikus célok fontosak lehetnek a:

- Költség-haszon elemzési módszertan heterogén időértékekkel.
- Költség-haszon elemzés szenzitivitása a paraméterek változékonyságakor.
- Közlekedési kínálatoptimalizáció heterogén preferenciák mellett.

Előadásában röviden ismertette a diszkrét keresleti döntések matematikai statisztikai hátterét és modellezésének buktatóit. Majd kitért a megvalósítandó kérdőíves felmérésre. Előzetes eredményeit bemutatva elemezte a helyettesítő szolgáltatások a közforgalmú közlekedésben: vonzó választék vagy pazarló párhuzamosság dilemmáját.

A vitát lezárva **Dr. Török Ádám** elnök megköszönte az előadóknak a magas színvonalú, érdekes előadásokat, valamint a hozzászólók aktivitását.